

Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego

Wydziałowy Zespół Doskonalenia
i Zapewniania Jakości Kształcenia

Dziekanat Wydziału Lekarskiego II, ul. Bukowska 70, 60-812 Poznań

Prof. dr hab. med. Zbigniew Krasieński
Dziekan Wydziału Lekarskiego II
Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu

Poznań, 31.08.2018

Szanowny Panie Dziekanie!

Realizując obowiązki przewodniczącego Wydziałowego Zespołu Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia przesyłam w załączeniu podsumowanie hospitacji prowadzonych przez członków podzespołu ds. wizytowania zajęć prowadzonych dla studentów polskojęzycznych w semestrze letnim roku akademickiego 2017-2018.

1. Wizytacje prowadzone były przez następujące osoby podzespołu

A. pracownicy naukowci

- Gabriel Marcin - przewodniczący WZDZJK
- Borowczyk Martyna
- Czechowska Ewa
- Czyżewska Krystyna
- Dorocka-Bobkowska Dorota
- Formanowicz Dorota
- Gajdus Przemysław
- Gerreth Karolina
- Grzelak Teresa
- Hojan-Jeziarska Dorota
- Jawień Andrzej
- Kwiatkowska-Borowczyk Eliza
- Niklas Arkadiusz
- Nowackiewicz Ryszard
- Opydo-Szymaczek Justyna
- Paszyńska Elżbieta

- Pawlaczyk-Gabriel Katarzyna
- Pieczyrak Danuta
- Pryliński Mariusz
- Swora-Cwynar Ewelina
- Ślebioda Zuzanna
- Wyganowska-Świątkowska Marzena
- Ziółkowska Agnieszka

B. przedstawiciele Samorządu Studenckiego

- Dorożyński Marek
- Krasieńska Joanna
- Kupłowska Kamila
- Rzątkowski Jan
- Szmelter Jagoda

2. W porozumieniu z Panem Dziekanem określono plan hospitacji zajęć obejmujący 20 przedmiotów prowadzonych w języku polskim na wszystkich kierunkach nauczania naszego Wydziału w semestrze letnim roku akademickiego 2017-18.

3. W semestrze letnim roku akademickiego 2017-18 odbyło się 19 wizytacji, w tym na kierunku:

- lekarskim	-	6
- lekarsko-dentystycznym	-	7
- higiena dentystyczna	-	3
- optometria	-	1
- biotechnologia	-	1
- protetyka słuchu	-	1

Wszystkie spośród powyżej wymienionych 19 wizytacji miało charakter planowy. Nie zanotowałem jakichkolwiek wniosków o przeprowadzenie wizytacji w trybie interwencyjnym.

4. Najważniejszymi wnioskami wynikającymi z przeprowadzonych wizytacji są:

A. W większości przypadków stwierdzono wysokie zaangażowanie osób prowadzących zajęcia, z uwzględnieniem problemowego podejścia do tematyki, z użyciem technik pomocnych w aktywizowaniu studentów oraz w pełni realizujących program edukacyjny.

Wyjątkiem w tym zakresie były zajęcia z:

- „*nefrologia – moduł homeostaza*” prowadzone w Klinice Nefrologii dla studentów 1. roku kierunku lekarskiego WL II („...*brak zgodności pomiędzy tematyką prowadzonych zajęć a aktualnie obowiązującym programem studiów...*” oraz „...*wątpliwości odnośnie prawidłowości doboru stosowanych metod nauczania oraz narzędzi dydaktycznych do realizacji założonych efektów kształcenia, ...*”).

- „*biofizyki*” prowadzonej w Zakładzie Biofizyki dla studentów 1. roku kierunku lekarskiego WL II („...*wątpliwości odnośnie możliwości wspomoczenia realizacji założonych efektów kształcenia wybranymi i realizowanymi metodami nauczania...*” oraz „...*wątpliwości odnośnie życzliwości i komunikatywności prowadzącego w stosunku do studentów...*”).

Przypominam, że podobne uwagi dotyczyły zajęć prowadzonych w tym samym Zakładzie w semestrze zimowym.

Ponownie zgłaszanym wnioskiem studentów oraz członków zespołów wizytujących powtarzającym się w kolejnych latach jest przeprowadzenie szkoleń dla pracowników dydaktycznych w zakresie metodyki nauczania z nauką technik pobudzających aktywizację studentów oraz organizacji aktywności umożliwiających praktyczne wykorzystanie umiejętności opanowywanych podczas zajęć. Rozpoczęcie takich szkoleń było awizowane przez Prorektora Marciniaka przed kilkoma miesiącami, niestety na zapowiedziach się skończyło. Proponuję zgłoszenie przez Pana Dziekana zapotrzebowania na takowe szkolenia Panu Prorektorowi.

B. W semestrze letnim zdecydowanie zmniejszyła się skala rozbieżności w planach zajęć podawanych w sylabusach, przewodnikach akademickich oraz na stronach internetowych poszczególnych jednostek. Tylko w jednym przypadku zaplanowana hospicja nie odbyła się z powodu zmiany terminu zajęć.

C. Jak co rok powtarzają się informacje o niedoborach materiałów i sprzętu stomatologicznego i biurowego. Uwagi te dotyczyły zajęć z:

- „*techniki protetyczne*” prowadzonych w Zakładzie Techniki i Technologii Dentystycznych dla studentów 3. roku kierunku techniki dentystyczne („...*zgłoszenie awaryjności pieca do porcelany...*” oraz „...*konieczność dokonania inwestycji w nowoczesne oprzyrządowanie,*

procedury cyfrowe oraz urządzenie do wtryskowego wykonywania uzupełnień ruchomych... ”),

- „budowy i rozwoju narządu żucia” prowadzonych w Zakładzie Anatomii Prawidłowej dla studentów 1. roku kierunku higiena dentystyczna („...zwrócenie uwagi na niekiedy złą jakość preparatów – prośba o możliwość wymiany części z nich na mniej zniszczone i posiadające więcej atrybutów dydaktycznych... ”),

- „optyki geometrycznej” prowadzonych w Zakładzie Biofizyki dla studentów 1. roku kierunku optometria („...wniosek o wykorzystanie podczas ćwiczeń nowoczesnego sprzętu i aparatury... ”)

D. Podczas wielu rozmów ze studentami pojawiła się nieprzychylna opinia dotycząca zmiany schematu zajęć na poszczególnych przedmiotach, polegająca na zmniejszeniu liczby godzin przeznaczonych na ćwiczenia i zamiany ich na seminaria. Według studentów taka zmiana zdecydowanie pogarsza możliwość praktycznej nauki przedmiotu i może przyczynić się do pogorszenia i tak już nie najlepszych umiejętności praktycznych studentów. Uwaga taka dotyczyła m.in. zajęć z

- „ergonomii” prowadzonych w Zakładzie Biomateriałów i Stomatologii Doświadczalnej dla studentów 2. roku kierunku lekarsko-stomatologicznego („...wniosek o zmniejszenie liczby godzin wykładów na korzyść zwiększenia liczby zajęć praktycznych (ćwiczeń)... ”).

W tym aspekcie mało przekonująca jest odpowiedź z innej Kliniki uzasadniająca przeprowadzone zmiany. A mianowicie, że:

- „...liczba godzin seminaryjnych została zwiększona w niewielkim tylko zakresie, ... tzn. na 4. roku z 0 h do 15 h a na 5. roku z 7 h do 22 h...” oraz

- „...zmniejszenie liczby godzin ćwiczeń i zastąpienie ich seminariami ma na celu sprawniejsze przekazywanie wiedzy teoretycznej i weryfikowanie wiedzy zdobytej przez studentów na wykładach i z szerokiej literatury naukowej...”

Sytuacja ta bywa pogłębianą dodatkowo poprzez samowolną zmianę formy prowadzonych zajęć z ćwiczeń na seminaria. Sytuacja taka miała miejsce m.in. podczas zajęć z:

- „nefrologii – modul homeostaza” prowadzonych w Klinice Nefrologii dla studentów 1. roku kierunku lekarskiego WLII („...Brak zajęć na oddziale – zamiast planowanych ćwiczeń prowadzono seminarium... ”)

E. Pojawiające się podczas wizytacji głosy studentów o ograniczaniu dostępu do wykonywania zabiegów są przez nauczycieli akademickich tłumaczone m.in. brakiem uregulowań odpowiedzialności prawnej studentów za ich działania praktyczne. Doc. Elżbieta Paszyńska pisze m.in. „...problemy związane ze specyfiką praktycznego nauczania klinicznego na kierunku lekarsko-dentystycznym wynikają z prowadzenia przez

studentów...zabiegów inwazyjnych obciążonych ryzykiem wystąpienia zdarzeń nieprzypadkowych w obrębie głowy i szyi. Aktualnie brakuje aktu prawnego, który określałby wyraźnie ramy prawne działania studentów w czasie realizacji klinicznego nauczania praktycznego, także w trakcie praktyk wakacyjnych. Wskazane byłoby jak najszybsze podjęcie działań legislacyjnych zmierzających do kompleksowego uregulowania tego problemu.”

F. Podobnie jak w poprzednich semestrach powtarza się zagadnienie trudności z personelem dydaktycznym, szczególnie podczas zajęć na kierunku lekarsko-dentystycznym. Ponownie cytuję odpowiedź Kierownika Zakładu Stomatologii Zintegrowanej.

„...w naszej Uczelni niewątpliwie mamy coraz większe braki kadrowe, dotyczące niewystarczającej liczby lekarzy dentystów z odpowiednim doświadczeniem zawodowym i dydaktycznym; dotyczy to przede wszystkim stomatologicznych specjalności inwazyjnych...Dlatego wskazane byłoby jak najszybsze podjęcie działań do rozwiązania problemu braku kadry nauczającej zawodu lekarza dentysty...”

Analizując pisma z innych Zakładów i Klinik podobny pogląd pojawia się wielokrotnie. Niezależnie od zmniejszania liczby godzin ćwiczeń praktycznych niedobór odpowiedniej kadry dydaktycznej niewątpliwie może prowadzić do dalszego pogorszenia poziomu przygotowania praktycznego naszych adeptów do podjęcia odpowiedzialnych obowiązków zawodowych. Być może warto byłoby rozpatrzyć możliwość obniżenia wymogów dorobku naukowego dla nauczycieli akademickich zatrudnionych w jednostkach szczególnie borykających się z niedoborem kadry?

G. Jak w latach poprzednich, powodu bardzo częstego niereagowania kierowników jednostek i/lub koordynatorów przedmiotów na wnioski wynikające z wizytacji zajęć, proponuję wprowadzenie obowiązku pisemnego reagowania na postulaty studentów i osób zespołu wizytującego z przesyłaniem informacji do Dziekana.

Podsumowanie uwag studentów, asystentów oraz osób prowadzących wizytacje w poszczególnych jednostkach zamieściłem w dołączonej tabeli. W kilku przypadkach zamieściłem także informacje o formie reakcji kierowników hospitowanych jednostek na zgłoszone postulaty.

Pozostając w gotowości do złożenia dodatkowych wyjaśnień proszę jednocześnie o poinformowanie WZDZJK o możliwości rozwiązania zgłaszanych problemów.

Z poważaniem

Prof. dr hab. med. Marcin Gabriel

Przewodniczący WZDZJK

Do wiadomości:

1. dr hab. n. med. Lidia Gil, Prodziekan ds. Nauki i Stopni Naukowych
2. prof. dr hab. n. med. Maria Iskra, Prodziekan ds. Oddziału Studiów Biomedycznych
3. dr hab. n. med. Justyna Opydo-Szymaczek, Prodziekan ds. Studiów anglojęzycznych
4. prof. dr hab. n. med. Mariola Ropacka-Lesiak, Prodziekan ds. Kierunku Lekarskiego
5. prof. dr hab. n. med. Anna Surdacka, Prodziekan ds. Oddziału Stomatologii